

Obrazy własnych doświadczeń

Zofia nierodzińska (pisownia z małej litery) odwołuje się w swoich obrazach do strajku łódzkich włókniaerek z 1971 roku oraz do marszu głodowego dekadę później. nierodzińska przypomina te emancypacyjne wydarzenia z przeszłości, zestawiając je z jej własną biografią migrantki w drugim pokoleniu pracującej na Zachodzie. Malarka identyfikuje się z klasą pracującą, która po okresie transformacji stała się właściwie niewidzialna w przestrzeni kulturowej, jakby przestała istnieć. W innych obrazach nierodzińska przywołuje postać swojego ojca, który w latach 80. XX w. wyemigrował do USA po to, aby mimo ukończonych w Polsce studiów, pracować jako niewykwalifikowany robotnik budowlany bez zabezpieczeń socjalnych. Praca fizyczna, migracja oraz prekaryzacja zatrudnienia są tematami, które kształtowały życie większości ludzi przed, w czasie i po transformacji ustrojowej. Po latach 90. XX w. doświadczenie związane z prekarnością zniknęło jednak z oficjalnych dyskursów i kodów reprezentacji, które zdominowała mitologia indywidualnego sukcesu i konsumenckiego spełnienia.

Patryk Różycki porusza przede wszystkim wątki osobistych doświadczeń, swoich emocji, niekiedy fantazji na zaistniałe w przeszłości zdarzenia. Jego prace są historią również jego rodziny, najbliższego otoczenia. Autobiograficzne dzieła, jak u Zofii nierodzińskiej, podejmują temat pracy, przede wszystkim pracy prekariackiej, fizycznej, posiadania (i nieposiadania) jej.

Zarówno u nierodzińskiej, jak i u Różyckiego, znajdziemy te same odniesienia. Praca, rodzina, relacje międzyludzkie. W narracji pojawia się również poczucie zawodu rzeczywistością, w której znaleźli się ich bliscy, ale też i oni sami.

U obojga pojawia się również drugi istotny temat - migracja. Migracja za pracą, migracja polityczna, migracja jako proces. Związana ze zmianą miejsca zamieszkania, czasem wymuszona, czasem z wyboru, powodowana poszukiwaniem lepszej jakości życia i lepszych perspektyw.

Czy zmiany, które są wpisane w ich własne biografie oraz biografie ich bliskich, spełniły pokładane w nich oczekiwania i aspiracje? Co jeśli tak się nie stało?

nierodzińska i Różycki przypominają o losach tych, którzy i które z różnych powodów nie zostali uniesieni wiatrem przemian.

Zofia nierodzińska

Malarka, autorka tekstów, kuratorka wystaw; w latach 2017-22 zastępczyni dyrektora Galerii Miejskiej Arsenał w Poznaniu. Zajmuje się sztuką krajów postsocjalistycznych, dostępnością kultury oraz aktywizmem społecznym i międzygatunkowym. Studiowała na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu (doktorat) i na Universität der Künste w Berlinie (magisterium).

W malarstwie podejmuje temat pracy, szczególnie tej fizycznej, która po transformacji ustrojowej stała się niewidzialna lub wręcz wstydliva. Odnosi się przy tym do strajków łódzkich włókniaerek oraz do swojej biografii rodzinnej, która jest naznaczona migracją zarobkową ojca, a także do własnych doświadczeń. Wykorzystuje do tego estetykę bliską realizmowi socjalistycznemu.

Jest kuratorką i współkuratorką wystaw m.in: "Polityki (nie)dostępności, obywatelki z niepełnosprawnościami i osoby sojusznice", "Kreatywne Stany Chorobowe: AIDS, HIV, RAK", czy

"Romantyczne przygody Beth Stephens, Annie Sprinkle i raka piersi" w Galerii Miejskiej Arsenał w Poznaniu. Współredaktorka Theatertreffen-blog oraz do 2022 roku platformy o sztuce i aktywizmie Magazyn RTV. Publikowała m.in. w: Notesie na 6 tygodni, dwutygodniku, Czasie Kultury, Neues Deutschland, Analyse und Kritik, Missy Magazine, Przeglądzie Kulturoznawczym, Miejscu czy BLOK Magazine.

Jest współredaktorką publikacji: "Kreatywne Stany Chorobowe: AIDS, HIV, RAK" oraz "Współdziałanie". W 2022 roku jako stypendystka Senatsverwaltung für Kultur und Europa in Berlin redagowała publikację "Polityki (nie)dostępności", a aktualnie jako stypendystka Goethe-Institut pracuje nad książką "Instytucja sojusznicza". Współpracuje jako redaktorka i kuratorka z Berliner Festspiele oraz z alpha nova & galerie futura w Berlinie. Od 2022 roku, po represjach ze strony władzy i kościoła katolickiego wyjechała z Polski, mieszka i pracuje we wschodniej części Berlina.

Patryk Różycki

Artysta interdyscyplinarny. Malarz, pisarz, performer, podkaster, twórca wideo, edukator i kurator. W 2017 roku ukończył studia magisterskie na Wydziale malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, ze specjalizacją intermedia.

W swoich pracach podejmuje wątki autobiograficzne i w pierwszoosobowej narracji opowiada o często wypieranych emocjach i doświadczeniach. Interesuje go jednostka próbująca odnaleźć się w relacjach, zdominowana przez kulturowe tabu. To, w jaki sposób pochodzenie i rodzina wpływa na nią i kształtuje jej postrzeganie porządku społecznego. Wierzy w to, że każdy człowiek jest wrażliwy, a sztuka pozwala komunikować się z innymi w szczery i otwarty sposób.